

FUŠ – Film u školi Vam predstavlja film

GRINCH

GRINCH (The Grinch)

OSNOVNE INFORMACIJE

Zemlja i godina proizvodnje: Francuska, Kina, Japan, SAD, 2018.

Trajanje filma: 86 min

Rod i žanr: animacija, komedija, obiteljski

Režija: Yarrow Cheney, Scott Mosier

Scenarij: Michael LeSieur i Tommy Swerdlow, bazirano na knjizi Dr. Seussa „Kako je Grinch ukrao Božić“

Glasovi: Krešimir Mikić, Vanna Senjak, Janko Volarić Popović, Dijana Vidušin, Noa Zelenko, Ervin Baučić, Ksenija Marinković

Montaža: Chris Cartagena

Glazba: Danny Elfman

Zvuk: David Acord, Phil Brewster, Blake Collins, Devin Donaghy, Christopher Flick, ...

Vizualni efekti: Richard Adenot, Xavier Bec, John R.A. Benson, Carriere Bertrand, Alexandre Blain

Producija: Lise-Marie Amar, Jeannine Berger, Eileen Godoy, Laëtitia Grandjean

Producenti: Audrey Geisel, Janet Healy, Christopher Meledandri, Latifa Ouaou

Distribucija u Hrvatskoj: Blitz

Službena stranica filma: <https://www.grinchmovie.com/>

Najava filma: <https://www.youtube.com/watch?v=vjnqABgxfO0>

Prikladno za uzrast: DV i I. – IV. razred OŠ

Korelacija s nastavnim predmetima: hrvatski jezik, likovna kultura, priroda i društvo

Teme za raspravu: računalna animacija, animirani film, Božić, iščekivanje, književna i filmska adaptacija, zima, snijeg, mrzvoljnost, zavist, usamljenost, otuđenje, božićne želje, prijateljstvo

KRATAK SADRŽAJ

Illumination i Universal Pictures ("Kako je Gru ukrao Mjesec", "Lorax", "Gru na supertajnom zadatku", "Malci", "Tajni život ljubimaca", "Kako je Gru postao dobar") predstavljaju film „Grinch“, novu animiranu obiteljsku komediju temeljenu na obožavanom blagdanskom klasiku Dr. Seussa. Svima dobro poznato, cinično zeleno gunđalo odlučno je u namjeri da upropasti blagdane u malom mjestu Tkograd, no umjesto da ukrade Božić kao što smjera, velikodušnost i blagdanski duh djevojčice Koviljke preotet će njegovo srce i možda čak spriječiti njegove zle namjere.

REDATELJI

Yarrow Cheney je američki producent, dizajner vizualnih efekata, redatelj i animator. Najpoznatiji je po radovima na filmovima „Tajni život kućnih ljubimaca“ (The Secret Life of Pets, 2016.), „Gru na super tajnom zadatku“ (Despicable Me 2 , 2013.), „Lorax: Zaštitnik šume“ (The Lorax, 2012.) i „Kako je Gru ukrao mjesec“ (Despicable Me, 2010.) za kojeg je dobio nagradu Primetime Emmy i nominaciju na Annie Awards.

Scott Mosier (rođen 3.ožujka 1971.), kanadsko-američki redatelj, producent, montažer, scenarist i glumac, najpoznatiji po svom radu sa redateljem Kevinom Smithom, kojeg je upoznao u Vancouverskoj filmskoj školi. Najpoznatiji je po filmovima „Trgovci“ (Clerks, 1994.), „Loveći Amy“ (Chasing Amy,1997.) i Mallrats (1995.)

Yarrow Cheney i Scott Mosier

RIJEČI REDATELJA O FILMU

Mosier: Volim knjigu „Kako je Grinch ukrao Božić“, a posebno ilustratora i redatelja Chucka Jonesa. To je dio mog djetinjstva. Oduvijek sam obožavao Dr. Seussa, tako da imati priliku raditi na njegovom djelu u sklopu mog dugometražnog filma, je bilo vrlo uzbudljivo. Odlučili smo dublje uroniti u Grinchov lik i njegovu pozadinsku priču, kako bismo bolje razumjeli zašto toliko mrzi Božić. To je također bila prilika da uzmemos cijeli taj svijet i proširimo ga kroz dizajn i likove.

Cheney: Ja sam također volio Chuck Jonesov božićni specijal iz 60-ih godina. To je bio moj prvi susret s likom Grincha i jedan simboličan dio mog djetinjstva. Veoma poštujem Dr. Zeusa, čiju sam knjigu o Grinchu dubinski proučio. Stvar kojoj najviše težim u ovome svemu je bezvremenska priča, priča koja je uvijek relevantna za svaku generaciju, a to je da jednostavna ljubaznost može preobraziti srce, može izlijeciti rane. To je tako divan i važan koncept koji je jednak bitan kao i nekad, ako ne i više.

Cheney: Željeli smo da knjiga bude DNA na kojoj ćemo graditi filmsku priču, skoro u cijelosti, tako da smo proučili i sve ilustracije. Ted Geisel (Dr. Seuss) je bio tako sjajan u svojoj sposobnosti priповijedanja, ali su i njegove ilustracije i likovi toliko ikonični, pa možete reći da je Dr. Seuss nacrtao više od 10.000 crteža. Tako smo počeli sa njegovim crtežima. Ako pogledate knjigu, postoji široka slika Tkograda, a vi samo vidite tri kuće, tako da pomislite; "U redu, imamo kut jednog od susjedstva". Zatim smo počeli secirati, kako tih par kuća izgleda, od čega su građene, kako stoji snijeg na njihovim krovovima itd. Na taj način smo izvukli osnove dizajna njegovih crteža te smo krenuli proširivati sliku. Dobili smo neke zanimljive znakove, lukove i ponavljajuće oblike, a zatim smo pogledali gradove i prirodu u stvarnom životu. No, uvijek smo

pokušavali izgraditi sve kako bismo podržali ideju Tkograda, to mjesto koje smo htjeli da ljudi doživljavaju kao mjesto za prihvatanje, mjesto u kojem bi htjeli biti, s autentičnim radosnim ljudima - ljudima koji su dio zajednice. Stvarno smo bili oprezni da ne napravimo samo kičasto božićno mjesto, poput mesta sa božićne razglednice.

Film ima polaritet između dva mesta, ovo prekrasno, toplo, poželjno mjesto i hladno mjesto na vrhu planine gdje si je jedno biće stvorilo dom. Htjeli smo publiku natjerati na razmišljanje: "Da, ovo je super, ovo je zabavno. Uživamo u Grinchovom mrzovoljnem karakteru i njegovim subverzivnim pothvatima". Ali u nekom trenutku moramo uvidjeti da ovdje postoji nešto pogrešno, da je on povrijeđen, da postoji bol koju treba izliječiti, a svijet i ova dva glavna mesta trebaju podržati tu ideju.

PRIJEDLOG OBRADE FILMA NA SATU

VIŠE O FILMU

„Grinch“ je nova ekranizacija omiljenog Dr. Seussovog božićnog klasika za djecu pod nazivom „Kako je Grinch ukrao Božić“ (How The Grinch Stole Christmas) iz 1957. godine. Ovo je treća filmska adaptacija priče o mrzovoljnom i usamljenom zelenom biću, nakon TV animacije iz 1966. godine te dugometražnog igranog filma iz 2000. godine sa Jimom Carreyjem u ulozi Grincha.

U radnju filma nas uvodi pripovjedač, i prati kroz cijelu priču, detaljnije nas informirajući o Grinchu i njegovom životu. Već na samom početku vidimo da je Grinch mrzovoljan i ne voli Božić, toliko da tu riječ ne može ni izreći. Ne podnosi božićne pjesme s radija koje ga bude ujutro, sluša samo ozbiljnu klasičnu glazbu, potpuno je protiv sretnih motiva pa tako je i na pjeni njegove kave iscrtan ljutiti smajlić. Živi na vrhu planine, iznad Tkograda, u velikoj hladnoj spilji sa svojim veselim ali prilagodljivim psićem Maxom, koji ga voli i poslužuje. Nestašica hrane u kući natjera Grincha da se sa Maxom spusti u grad par dana prije Božića. Cijeli Tkograd se veseli Božiću te im je glavna misija da ovaj Božić bude trostruko veći nego prošli. Po njegovom ponašanju i reakcijama uviđamo da Grinch ne voli ljudi i izbjegava ih. Tako sruši snjegovića jednom dječaku pri dolasku u grad, ne pomaže gospodri u trgovini da dohvati džem itd. Ne zna se zbog čega je Grinch takav, pretpostavlja se zbog malog srca.

Grinch već 53 ljeta živi sam, a Božić mu vraća loša sjećanja te ga želi zaustaviti. Tijekom filma saznajemo da je Grinch imao nesretno djetinjstvo, odrastao je kao siroče, te mu je Božić bio najgori blagdan, jer kada su svi bili na okupu on je i dalje bio sam, tužan i izoliran. Ogorčen lošim sjećanjima, odlučuje ukrasti najšćekivaniji i najdraži blagdan stanovnika Tkograda. Grinch inteligentno i potpuno inovativno napravi cijeli plan kako ukrasti sve poklone i ukrase Tkograda te ga skoro u potpunosti izrealizira. Ključan trenutak kada se Grinch počinje mijenjati jest susret

sa Koviljkom, simpatičnom djevojčicom dobra srca, koja želi razgovarati sa Djedom Božićnjakom kako bi ostvario njezinu nesebičnu želju. Iako na prvu, antijunak i negativac, kroz film počinjemo shvaćati da Grinch nije toliko zločest koliko je neshvaćen, nesretan i usamljen.

FILMSKA ADAPTACIJA

Kao što smo naveli na početku, film je baziran na knjizi Dr. Seussa „Kako je Grinch ukrao Božić“. **Adaptacija književnog djela je prilagodba književnog djela (ili nekih njegovih dijelova) za drugu namjenu.** Filmska adaptacija je prilagodba književnog djela za izvođenje na filmu. Kod filmske adaptacije djelo mora biti preoblikovano kako bi se njegove književne komponente mogle zamijeniti filmskim komponentama. Svi opisi okoline i vanjski opisi likova pretvaraju se u vizualne elemente filma, monolozi su najčešće prikazani kao akcije bez riječi (iako nekada narator iz knjige može postati pri povjedač/narator i u filmu), a dijalozi postaju razgovori u filmu. **Film „Grinch“ ima i pri povjedača, koji nas uvodi u priču te je pojašnjava, približava nam glavnog lika, kako bismo lakše razumjeli radnju, ali i kako bi se dala pri povjedna, epska nota filmu.**

Dr. Zeuss

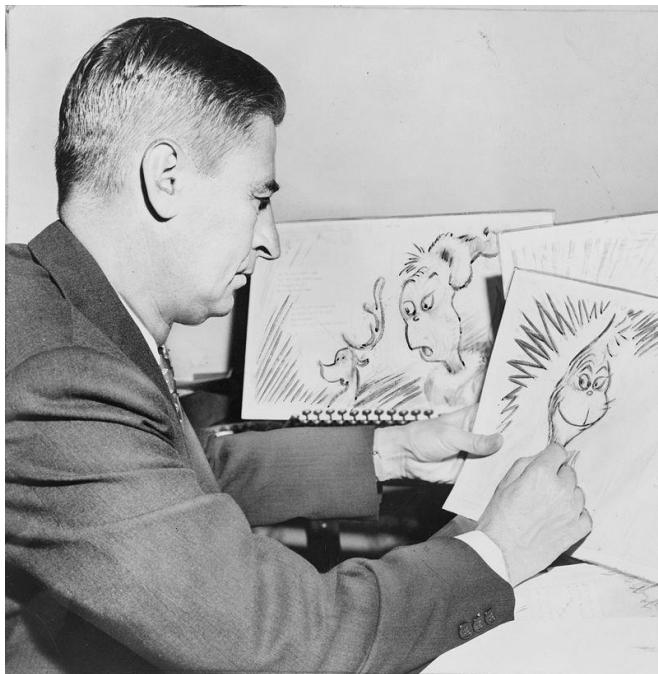
Theodor Seuss Geisel (2. ožujka 1904., Springfield, Massachusetts, SAD - 24. rujna 1991., La Jolla, Kalifornija, SAD), poznatiji kao Dr. Seuss, bio je američki pisac knjiga za djecu i strip crtač. U Europi je najpoznatiji po knjizi „Kako je Grinch ukrao Božić“. Geisel je također pisao pod pseudonimima Theo LeSieg i Rosetta Stone. Rođen je u Springfieldu 1904. u obitelji njemačkog porijekla. Studirao je na Dartmouth College-u u SAD-u do 1925., te na Oxfordu (Lincoln College) te postigao doktorat iz engleske književnosti. Nakon povratka u SAD, pisao je humoristične članke i crtao ilustracije za američke novine i časopise. Prvi put je objavio ilustraciju pod imenom "Seuss" 1927. za magazin "The Saturday Evening Post". Prvu knjigu "And to Think That I Saw It on Mulberry Street" napisao je 1937. godine. Imao je velikih problema s njenim objavljinjem, jer su je odbili brojni izdavači. Za vrijeme Drugog svjetskog rata objavljivao je u novinama ratne karikature, koje su postale poznate i izazvale polemike u američkoj javnosti. Objavio je preko 40 knjiga i jedan je od najčitanijih autora knjiga za djecu engleskog govornog područja. Prema knjigama nastali su filmovi: "Kako je Grinch ukrao Božić!", "Mačak u šešиру" i „Horton“ te brojne televizijske adaptacije tih i drugih njegovih knjiga. Dr. Seuss nije uistinu bio doktor, dodao je „dr“ svom pseudonimu u čast ocu koji je želio da mu sin bude – liječnik.

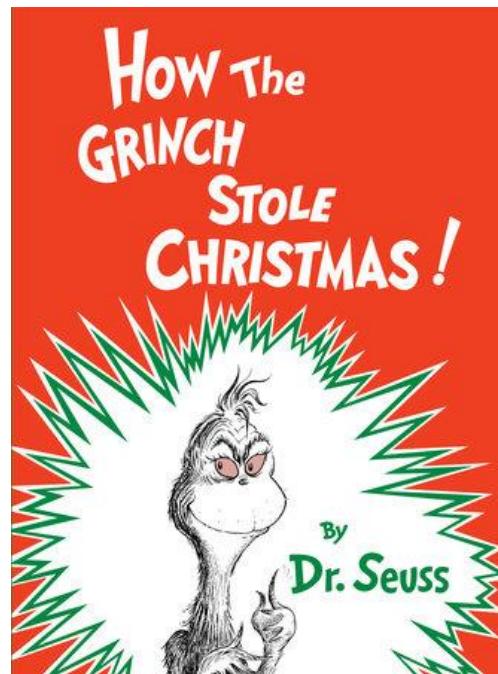
Dr. Seuss

„Kako je Grinch ukrao Božić“ jedna je od njegovih napopularnijih knjižica u svijetu. Kada je 1966. godine **Chuck Jones** (američki filmski animator, karikaturist, scenarist, producent i redatelj, najpoznatiji po animiranim filmovima iz serije „Looney Tunes“ i „Merrie Melodies“ koje je snimao za studio Warner Bros. Cartoons, odnosno kao tvorac likova kao što su Ptica Trkačica i Wile E. Coyote i Pepé Le Pew) nazvao Seussa uspio ga je uvjeriti da Grincha treba adaptirati za televiziju. Disney je tada koristio potpunu animaciju pa je za pola sata crtića trebalo napraviti 25

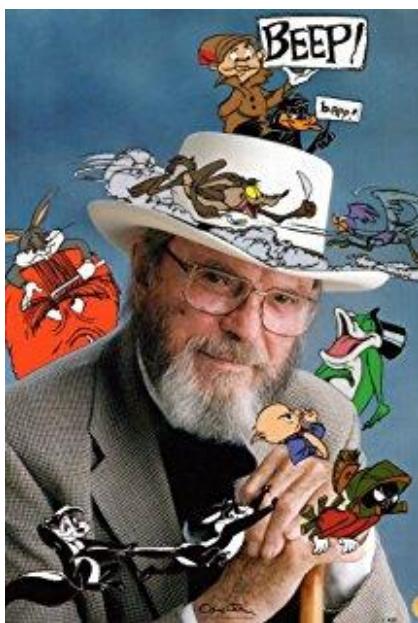
000 crteža s idejom da se priča može pratiti i bez naracije. Imali su pune ruke posla – koliko smije biti dugačak crtić, koje je boje Grinch, scenarij koji nema religioznu notu već da se istakne dobrota srca... Seuss je bio jasan što se boja tiče i jedva je uvjerio Chucka da Grinch bude zelen, a da su mu oči grozne i crvene. „Grinch“ je puta prvi emitiran 1966. godine i do danas je na prvim mjestima po gledanosti svakog Božića.

Dr. Seuss radi na ilustracijama za knjigu 1957. godine

Jedno od prvih izdanja knjige o Grinchu

Chuck Jones, poznati animator i redatelj prvog ekraniziranog "Grincha" iz 1966. godine

Scena iz Jonesovog animiranog filma iz 1966. godine

Scena iz igranog filma, 2000. godine, redatelja Rona Howarda

Scena iz posljednje ekranizacije, 2018. godine

FILMSKI ROD I ŽANR

Za razliku od prijašnjeg ekraniziranog Grincha iz 2000. godine, koji je po rodu bioigrani, ovaj film je animirani, nastao računalnom animacijom. **Animirani film je film nastao snimanjem crteža (crtanih ljudskom rukom ili na računalu).** Tvorac prvog animiranog filma je Emile Reynaud, a prikazan je 28. listopada 1892. godine. Najpoznatiji tvorci crtanih filmova su Walt Disney, Chuck Jones, Winsor McCay, Osamu Tezuka, Hayao Miyazaki, William Hanna, Joseph Barbera, Dušan Vukotić... **Animirani film može biti proizveden uporabom različitih materijala: crtež, lutaka, prirodnih predmeta, artefakata, plastelina, pjeska i dr.** Za razliku od igranog filma ili dokumentarnog filma, u animiranome filmu su likovi i pozadina uglavnom nacrtani. Prema stilskim oznakama u animiranome filmu postoji slična podjela kao i u igranim filmovima – **prema dužini i žanrovima.** U klasičnom animiranom filmu pripremni stupanj proizvodnje predstavlja razrada ideje ili teme u scenarij. Na osnovi scenarija izrađuje se knjiga snimanja koju u animiranome filmu tvori niz crteža, grupiranih u kadrove i sekvence, a koji ilustriraju radnju zamišljenoga filma, njegove bitne stilske i sadržajne karakteristike. Uz crteže, u knjizi snimanja naznačuju se i pokreti kamere (vožnje, panorame), montažne spone (pretapanja, zatamnjenja, odtamnjenja) te naznake za dijalog, šumove i glazbu.

Animirani filmovi stvaraju iluziju kretanja nizanjem sličica od kojih je svaka malo drugačija. Te se sličice u pravilu izmjenjuju brzinom od 24 kadra u sekundi. Snima se kvadrat po kvadrat, odnosno crtež po crtež, a svaki crtež predstavlja pomno proračunatu fazu budućeg cjelovitog pokreta. S obzirom da je za animirani film potrebno umijeće crtanja, slikanja, takav se film može smatrati stanovitim prijelaznim, graničnim područjem između slikarstva i filma. Animirani film najčešće se radi tako da animator na papiru napravi niz crteža olovkom. Ti se crteži zatim kopiraju na prozirne, celuloidne folije te se nakon toga bojaju. Svaka se od tih folija stavlja na pozadinu i tako se snima sličica po sličica. Dok se sličice izmjenjuju, pozadina ostaje ista. Proizvodnja kratkih animiranih filmova postala je pravom industrijom početkom prošlog stoljeća pri čemu su kratki animirani filmovi bili proizvedeni s razlogom prikazivanja u kinima.

U posljednje se vrijeme vrlo često koristi **računalna animacija** koja je prvi puta primijenjena za stvaranje video-igrica, ali ju je razvoj tehnologije prenio i na film. **Računalna animacija obuhvaća razne tehnike, ali bit je da se animacija digitalno kreira na računalu.** Najčešće se pomoću raznih računalnih programa stvaraju modeli koji se zatim bojaju i animiraju u virtualnom okruženju. **Računalna animacija, za razliku od stop animacije, ne traži da se svaki model postavi u svaku sekvencu pokreta, nego se oni postavljaju samo u ključne pozicije, a računalo izrađuje sve međupozicije.**

Po žanru je ovaj film **obiteljska komedija**. Komedija je filmski žanr u kojem je naglasak stavljen na humor i komične situacije. Filmovi u ovom stilu imaju sretan završetak (uz iznimku crne komedije). Komedija je jedan od najstarijih filmskih žanrova, neki od prvih nijemih filmova bile su komedije. **Obiteljski film je žanr koji sadrži prikidan sadržaj za mlađe gledatelje.** Dok priča može privući mlađu publiku, postoje sastavnice filma usmjerene prema odraslima - poput duhovitih šala i humora. Ovaj žanr može sadržavati i mnoge druge žanrove u sebi, uključujući komediju, avanturu, fantaziju i animirani film. Primjeri obiteljskih filmova su: Shrek, E.T., Sam u kući, Čarobnjak iz Oza itd.

POČECI ANIMIRANOG FILMA U HRVATSKOJ

Povijest animiranog filma u Hrvatskoj počinje dvadesetih godina prošlog stoljeća s animiranim filmovima koji su reklamirali čaj i pastu za cipele. Tridesetih godina također se radilo na cijelom nizu animiranih filmova za potrebe reklama proizvoda i tvrtki, dok su se nešto kasnije počele raditi i ozbiljnije animacije. **U razvoju animacije u Hrvatskoj svakako valja izdvojiti Zagrebačku školu crtanog filma koja je polovicom pedesetih godina prošlog stoljeća pokrenula sasvim novu konцепciju animiranog filma.** Taj novi koncept među ostalim podrazumijeva smanjenje broja crteža, pri čemu crtni film ne gubi na svom vizualnom bogatstvu i atraktivnosti. Likovi postaju shematisirani, a i glazba se koristi na drugačiji način. **Prvi veliki uspjeh Zagrebačke škole crtanog filma jest Grand Prix u Veneciji za crtani film „Samac“, Vatroslava Mimice, dok zlatno razdoblje zaključuje nagrada Oscar za film „Surogat“, Dušana Vukotića iz 1962. godine.** Ova jedinstvena škola animacije dala je europskoj filmskoj baštini više od 400 naslova vrijednih animiranih ostvarenja koja su i nagrađena s više od 400 najprestižnijih nagrada širom svijeta. Današnje države koje su najveći proizvođači crtanog filma su SAD i Japan.

PITANJA I ZADACI ZA UČENIKE/CE

Film otvara razne teme za raspravu kod kuće i u školi. To su primjerice računalna animacija, animirani film, obiteljska komedija, Božić, iščekivanje, književna i filmska adaptacija, zima, snijeg, mrzovoljnost, zavist, usamljenost, otuđenje, božićne želje, prijateljstvo. Nakon projekcije filma i kratke emocionalno intelektualne stanke, upitajte učenike/ce kako ih se dojmio film:

- Što vam se svidjelo u filmu, a što nije? Zašto?
- Koje je osjećaje film u vama pobudio?
- Koja je vaša omiljena scena iz filma? Što se u njoj događa?
- Da li vam je film bio zanimljiv, uzbudljiv, tužan, smiješan, uvjerljiv?
- Biste li film preporučili svojim prijateljima i prijateljicama?
- Usporedite vaša iskustva u razredu. Svoje dojmove učenici/e mogu izraziti crtežom, sastavkom ili razgovorom.

Nakon toga, u razredu ili vrtiću uslijedila bi istraživačka rasprava kroz niz pitanja koja nameće ovaj film, s time da bi ih nastavnici trebali prilagoditi ovisno o dobi učenika/ca.

- Gdje se odvija filmska radnja? Koje godišnje doba obuhvaća?
- Navedite primjere iz filma koje dokazuju da Grinch ne voli Božić.
- Opišite Grincha. Kakve su njegove osobine? Da li je on pozitivan ili negativan lik?
Obrazložite.
- Što Grincha natjera da se spusti u grad?
- Koga Grinch prvog sreće na putu za grad?
- S kime živi Grinch?
- Kakav je Max?
- Koji lik vam se najviše svidio, a koji najmanje? Zašto?
- Kako se Grinch ponaša u trgovini?
- Kakva je Koviljka? S kime živi? Što je njezina božićna želja?
- Opišite kako izgleda Tkograd.
- Kako se stanovnici Tkograda pripremaju za Božić? Koji im je cilj ove godine?
- Kako se vi pripremate za božićne blagdane? Kako je uređen vaš grad za Božić?
- Gdje živi Grinch?
- Uspijeva li Grinch u svome naumu?
- Što ga mijenja?
- Da li otkrivamo zašto Grinch ne voli Božić i stanovnike Tkograda?
- U filmu ima mnogo komičnih situacija. Prisjetite se nekih koje su vas nasmijali i iznesite ostalima u razredu.
- Što je animirani film? Što je računalna animacija?
- Objasnite adaptaciju knjiženog djela. Na kojoj knjizi se temelji ovaj film?

IZVORI

- <https://www.blitz-cinestar.hr/cinestar/grinch-sink/5759>
- <https://www.imdb.com/title/tt2709692/>
- <https://deadline.com/2018/11/the-grinch-scott-mosier-yarrow-cheney-illumination-entertainment-interview-1202504602/>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Yarrow_Cheney
- <https://www.lektire.hr/adaptacija-knjizevnog-djela/>
- <https://citajknjigu.com/dr-seuss-sinonim-za-djecju-knjizevnost/>
- https://sh.wikipedia.org/wiki/Chuck_Jones
- https://hr.wikipedia.org/wiki/Dr._Seuss
- http://www.skole.hr/dobro-je-znati/osnovnoskolci?news_id=3740
- <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=2819>
- [https://hr.wikipedia.org/wiki/Komedija_\(film\)](https://hr.wikipedia.org/wiki/Komedija_(film))
- <https://thescriptlab.com/screenplay/genre/978-family/>

Rezervacije termina i dodatne informacije:

Marina Majetić, koordinatorica FUŠ-a

099 493 8354 / fus@kinovalli.net

Filmska ponuda i dodatne informacije:

Tanja Miličić, voditeljica Kina Valli

052 222 703 / info@kinovalli.net

Edukativni materijali: Tamara Zec

Kako bi Kino Valli poboljšalo produkciju kvalitetnih filmskih naslova za djecu i mlade, voljeli bismo dobiti i povratnu informaciju učenika/ica, učitelja/ica i profesora/ica. Svoje osvrte i razmišljanja možete nam slati na fus@kinovalli.net.

Pula Film Festival

www.pulafilmfestival.hr

Projekt FUŠ realiziran je uz potporu:

Hrvatski
audiovizualni
centar
Croatian Audiovisual Centre

European Children's
Film Association
Association Européenne du Cinéma pour l'Enfance et la Jeunesse

CartoonJr.com

© All Rights Reserved.
All trademarked characters are © by their respective creators.
CartoonJr printables are for personal use only.